

ČASÁK

anarchistický zpravodaj

5/2024 - speciální vydání

Československé anarchistické sdružení (ČAS)

zdarma - po přečtení podej dále

CÍL ANARCHISMU: BLAHOBYT PRO VŠECHNY

Lidská společnost není neměnný stav, vyvíjí se neustále. Lidský druh po většinu své existence fungoval bez státní organizace a společenských nerovností. Ty jsou relativně novým „výdobytkem“ naší historie. Samozřejmě prospěšný jen pro malou skupinu lidské společnosti, která pak jednoduše parazituje na většinové části společnosti – tvořené především manuálně a duševně pracujícími.

Proto ovšem není potřeba poddávat se předsudkům „že to jinak fungovat nemůže“ a „že tomu bylo vždycky, že byli páni a sluhové“. Nemusí tomu tak být! Bude tomu tak, prostě jen do té doby, dokud jim to, my pracující budeme nadále trpět, pracovat pro ně a poslouchat je. Stačí říct dost! A rozhodnout se změnit svůj osud, přeměnit společnost od základů.

Každý jeden z nás, můžeme dokázat prosadit a uskutečnit harmonickou společnost bez sociálních křivd a nerovností, společnost bez vládců a ovládaných, kde budeme své životy řídit sami společně se svými sousedy a kolegy. Stačí,

když se každý z nás rozhodne změnit běh věcí a událostí dneška. Budoucnost může patřit nám, když ji nepřenecháme druhým, jako jsme dosud činili. Anarchisté usilují o reorganizaci společnosti směrem ke stavu, kde lidé přímo rozhodují o chodu obcí, zaměstnání a určují výrobu i spotřebu, je nezbytné společenskou změnou změnit i vlastnické vztahy a nastavení ekonomiky, tak aby byla sociálně spravedlivá a rovnostářská, aby nemohly vzniknout sociální rozdíly a nerovnosti. Aby si skutečně všichni lidé byli rovni nejen co se týče rozhodování o svých životech, ale i jejich kvalitou.

Protože jedině tehdy budou-li si lidé skutečně rovni v ekonomickém postavení, pokud nebude stávat bohatých a chudých, může být docíleno společnosti, kde si lidé mohou vládnout sami.

Není možné, aby fungovala společnost založená na přímé demokracii nebo-li společenské samosprávě - anarchii, a zároveň byl zachován stav, kdy 1% lidstva vlastní skoro veškeré bohatství a výrobní prostředky a přírodní zdroje, zatímco ta druhá, ta absolutní většina je postrádala a byla

Kdo jsou anarchisté a anarchistky? Čeho se snaží dosáhnout? A jsou jejich snahy a sny vůbec realizovatelné? A jak chtějí dosáhnout nového společenského zřízení? Jak vše zařídit, aby byl blahobyt pro všechny? Může fungovat společnost bez politiků a šéfů? Proč je anarchismus očerňován ze všech stran a medií? Proč se ho politici a vláda bojí? Jak se přidat k anarchistům?

o ně okradena, protože jinak dnešní vlastnický poměr nelze ani jinak nazvat. Při vytváření společenské samosprávy musíme jít do důsledku a obsáhnout všechny aspekty lidské společnosti a její organizace a vztahů uvnitř ní. Přímá demokracie nemůže fungovat pouze v obcích, tedy jen v politické rovině, musí obsáhnout i pracoviště a produkci jako takovou.

Vlastnictví a její soustředění do rukou úzké skupiny lidí, již zmiňovaného jednoho procenta, znamená to, že skutečná moc a možnost rozhodovat o chodu společnosti a hospodářství je v jejich rukou, a neexistují žádné reálné mechanismy, aby tomu mohlo být jinak, ať si to sebe víc nalháváme a jsme o tom každodenně přesvědčování obhájci stávajícího společenského zřízení. Není divu, že nám to tvrdí, oni z něj profitují a kdyby tvrdili opak, stali by se vlastními hrobníky.

Proto také budou tvrdit, že jiná organizace společnosti není možnou! Tvrdit, že zastupitelská (parlamentní) demokracie je nejlepší možné společenské zřízení, jakožto jde dosáhnout. Strašit státně socialistickým zřízením a diktatorskými režimy vlády. Ukázali jsme si však, že je možná i třetí svobodná cesta uplatňující participaci celé společnosti.

V každém případě jde však v zastupitelské demokracii jen o nahození iluze, že lidé vládnou a rozhodují, vidíme však, že demokracie je zde jen zástěrkou pro kapitalistické výrobní a vlastnické vztahy výhodné jen pro úzkou část té privilegované menšiny společnosti. Bublina o demokracii a svobodě splaskla a mizí jako pára pod hrncem.

ANARCHISMUS JE SVĚT BEZ POLITKŮ A ŠÉFŮ

LISTOPAD 1989: ZRAZENÁ REVOLUCE

97% LIDÍ CHTĚLO V ROCE 1989 AUTENTIČTĚJŠÍ SOCIALISMUS A NE KAPITALISMUS

V době sametové revoluce se chtěla ke kapitalismu vrátit jen tři procenta lidí, připomíná historik Jakub Rákosník. Anarchisté a anarchistky samozřejmě prosazují lepší či autentičtější socialismus – anarchistický (libertinský socialismus). Doporučujeme k přečtení náš starší článek od Artura Peče „Úvod do anarchistického socialismu“.

Co v roce 1989 českoslovenští pracující a studenti vlastně chtěli? Podle tehdejších průzkumů veřejného mínění to rozhodně nebyl volnotržní kapitalismus. Dokažuje to americký historik James Krapfl, který prostudoval ohromné množství archivních pramenů z té doby. Ze svého výzkumu píše, že k hlavním požadavkům patřily demokracie, nenásilí, lidskost a také lepší či autentičtější socialismus.

Lidé v roce 1989 chtěli demokracii, která se měla řídit heslem „už nikdy o nás bez nás“. Měla zaručit přímou účast občanů na rozhodování pomocí referend a odvolatelnost politiků, kteří zklamou důvěru lidí. Kromě toho se objevil požadavek na obrodu socialismu, v němž měla být samozřejmostí spravedlivá mzda za práci a zrušení privilegií pro majetnou „šlechtu“ – tehdy to znamenalo vysoké komunistické funkcionáře. Ve výzvách z regionů stálo, že lidé nechťejí chudobu, jaká v Československu existovala za Masarykovy první republiky, a že otázka nezní, zda socialismus odmítnout, ale jak ho znovu a lépe vybudovat. Revoluci totiž začala udávat směr nová mocenská elita v hlavním městě.

A její požadavky se rozcházely s ideály lidí v českých a slovenských regionech. Nová pražská elita nejdříve odmítla podpořit Alexandra Dubčeka, hlavní tvář pražského jara 1968, jako kandidáta na prezidenta. Dubček měl zpočátku největší podporu veřejnosti. Když ale vedení Občanského fóra (OF), v prosinci 1989 jednalo o novém prezidentovi, obhájci Václava Havla tvrdili, že obyčejní lidé vlastně nevědí, co chtějí, a jeden z Havlových zastánců dokonce prohlásil: „My jim to [Havlovo] jméno dáme do hlavy, a oni půjdou za tím jménem, které jim řekneme my.“ Přímá celonárodní volba prezidenta byla poté odmítnuta a parlamentem zvolen Havel.

Z disidentů a vůdců OF se stala nová mocenská elita, která vystřídala „stranickou elitu KSC a navzdory převládajícímu přesvědčení drtivě většiny začala prosazovat restauraci kapitalismu ve svůj vlastní prospěch, prospěch svých přátel a části „bývalé stranické elity“. Revoluce byla zrazena a stejně, tak většina z nás! Nemá smysl lamentovat nad tím, co už nezměníme, ale přemýšlejme, co změnit můžeme. Přemýšlejme, že své životy převzeme do svých rukou, že znovu můžeme vybudovat socialistickou společnost, ale tentokrát bez marxistických omylů, stran a vůdců – prostřednictvím hnutí zdola za anarchistický socialismus! A co je první krok? Studovat a organizovat se společně. Co třeba v řadách ČAS?

SPOLEČENSKÁ ZMĚNA: VYHLÍDKY NA JEJÍ PŘÍCHOD?

Možná mnohé z nás napadne myšlenka, že uskutečnění společenské samosprávy – anarchistické společnosti by bylo potřebné okamžité, ale zároveň propadají skepsi, že je to jen krásný sen, kterého realizace se zdá být v nedohlednu, když se rozhlédnou kolem sebe.

Přirozeně není možné provést společenskou změnu z čista jasna, bez uvědomění většiny pracujících. Skutečnost, že dnes většina našich kolegů a kolegyně nemá vědomí o možnosti společenské samosprávy a ani vůli ji realizovat, neznamená, že tomu musí být i zítřka. Vzpomeneme jen na 80. léta 20. století. Kdo by ještě třeba v roce 1987 v Československu očekával, že se lidé přestanou bát, kolektivně a masově vystoupí proti vládě jedné strany? Kdo by očekával, že ČSSR ochromí celospolečenská stávková akce zaměstnanců a lidé vystoupí z pasivity? Nikdo to tehdy nepředpokládal a ani ne během dvou let bylo vše jinak. Celospolečenské kvašení a nespokojenost zde byla, stačila malá jiskra, další z mnoha mládežnických studentů a mladých pracovníků.

Rok 1989 nám zároveň ukazuje také další důležité ponaučení, že bez potřebné teoretické a praktické přípravy, se mohou pracující ocitnout v slepé uličce, kdy poslouží jen za „užitečné hlupáky“, kteří několika „šmejdům“ pomohou jako výtah k moci. Ze prostě nestačí vyměnit jednu vládu za druhou, jinak se pro nás jako pracující nic podstatného nezmění. A pamětníci z řad pracujících nám rádi ochotně dosvědčí, že si zaměstnanci přechodem od státního socialismu k soukromému kapitalismu nijak nepolepšili, naopak jejich situace a podmínky se rapidně zhoršily a budou nadále zhoršovat.

Abychom se přiblížili ke společenské změně je potřeba se naučit sebeorganizaci a nabýt vědomí možnosti takové přeměny společnosti, která bude podle našich přání a potřeb. Nejvhodnějším prostředkem k tomu se ukázal syndikalismus. Proto je potřeba budovat silné a masové odborové hnutí zdola, založené na totožných principech, na jakých má nová společnost fungovat. Prostředky musí odpovídat cíli. Takové odborové hnutí může vzniknout ze skromných počátků, z iniciativy několika málo přesvědčených odborářů a studentů. Avšak během krátké doby se může stát silnou organizací a nadále mohutnět, aby se nakonec stalo masovou organizací reprezentující a sdružující většinu obyvatel z řad zaměstnanců, ale i dalších skupin jako nezaměstnané, studenty, živnostníky a další.

„Usilováním o nemožné člověk vždy dosáhl to, co možné je. Ti, kteří z opatrnosti neudělali více, než považovali za možné, nikdy neudělali ani jeden krok dopředu. „

Michal Bakunin:

S růstem počtu a vlivu odborové organizaci, bude růst také intenzita bojů za každodenní požadavky od zvýšení mezd po nižší nájmů. Štávky, boje na pracovištích a různé nátlakové kampaně na obecní či celonárodní úrovni (bezplatná doprava či zrušení poplatků ve zdravotnictví, proti zdražování potravin, energií a podobně) se stane pro každého člena a členku odborové organizace praktickou školou. Naučí se, jak se organizovat, vlastní iniciativě a jak spolurozhodovat a spolupracovat s ostatními jako rovný s rovným.

Dosažení vítězství při konkrétních zápasech na pracovišti nebo v obci, naučí členy a členky odborových organizací sebedůvěře, hrlosti a nabytí vědomí o možnosti měnit věci kolem sebe vlastní silou. Pak už je jen krůček k tomu, aby se lidé rozhodli místo toho spokojit se s drobkou, aby si vzali celý koláč, který vznikl jejich prací a prací předchozích generací.

Nevíme dopředu, jak dlouho může trvat proces vybudování silného syndikalistického hnutí. Může to být otázka okamžiku, může to trvat 1-2 roky, ale také třeba celé desetiletí. Navíc dokázala CNT připravit své členy a členky na společenskou přeměnu. Když v roce 1936 propukl ve Španělsku fašistický puč, na dočasně osvozeném území zabírajícím značnou část země, dokázala CNT rozjet a zkoordinovat průmyslovou výrobu, zajistit služby a infrastrukturu, zemědělství a distribuci. Proto je syndikalismus dobrou školou, jak se teoreticky a prakticky připravit na převzetí společenské samosprávy a plynulém rozjetí výroby a služeb pod kontrolou zaměstnanců ve prospěch celé společnosti, jak o tom budeme referovat později.

Jak dlouho potrvá, abychom došli ke stavu, kdy bude možné uskutečnit společenskou změnu a na jejich základech zbudovat společenskou samosprávu, může ovšem ovlivnit každý pracující člověk svým osobním přístupem, svým rozhodnutím se odborově organizovat a přesvědčit své okolí, aby jeho příkladu následovalo. Představte si, že v lednu 1000 členů odborů každý měsíc přesvědčí ke vstupu pouhé 2 kolegy či sousedy, a tak učiní každý měsíc. V únoru to bude již 2000, v březnu 4 000, v dubnu 8 000, v květnu 16 000, v červnu 32 000, v červenci 64 000, v srpnu 128 000, v září 256 000, v říjnu 512 000, v listopadu 1 024 000, v prosinci pak 2 miliony a 48 tisíc. Pak může následovat lavinový efekt a syndikalistické hnutí se může stát silou schopnou změnit naši budoucnost.

VELKÁ STÁVKA ANEB KDYŽ TO PRASKNE

**„Jednotný lid není možné porazit!
(El Pueblo Unido Jamás Será Vencido!)“**

zlidovělý refrén písně z Chile

Pojďme se podívat na to, jak taková velká štávka bude probíhat? Co je potřeba učinit v první dny společenského převratu a jakých chyb se vyvarovat?!

Cesta k společenské samosprávě nemusí být tak vzdálená, jak si myslíme. Popravdě kdybychom se dnes rozhodli, že již nechceme žít ve světě, ve kterém nad našimi osudy rozhodují různí politici a vládcové, že už nechceme pracovat pro šéfy a vlastníky, ale jen sami pro sebe, a tím pro celou společnost, neexistovala by žádná síla, která by dokázala naše rozhodnutí zastavit.

V pravdě vláda drží ve svých rukou represivní aparát, může na své vlastní lidi poslat policejní a vojenské oddíly. Šéfové mohou vyhrožovat vyhozením z práce a najímáním si soukromých bezpečnostních agentur a štávkokazů. Avšak obyčejní lidé, jsou ve veliké početní převaze, stručně řečeno nás je 99% a privilegovaných pouze něco kolem 1%. Když jednou povstaneme jednotní, nedokáží zastavit naši lavinu ničím, ani hrubým násilím.

Přirozeně se privilegovaní tohoto světa, politici, kterým zachutnala moc a získali část bohatství a především vlastníci a zaměstnavatelé, kteří z naší práce získali obrovské bohatství, nebudou chtít, ničeho z toho zbavit. Neodevzdají svoje privilegované postavení dobrovolně! Budeme si muset vše, co nám po zásluze patří, vzít silou.

Zhroucení státu a kapitalistických vztahů musí předcházet hluboká společenská přeměna – sociální revoluce, tedy revoluce, která nevymění jedny vládců a vlastníky za druhé, ale taková která změní společenskou organizaci od základu a jejími nositeli se stanou lidé samotní.

Není možné si naplánovat dobu společenského převratu, její příchod přímo souvisí s nespokojeností mezi lidmi a dobou, kdy přeteče pohár jejich trpělivosti. To vše může urychlit právě vědomí o možnosti společenské samosprávy jako alternativy k stávajícím nepořádkům a nespravedlnostem. Může propuknout z čista jasna, kdy ji nikdo vůbec nečeká, stačí malá jiskra, která rozžehne požár. Propuknou-li tedy populární demonstrace nespokojenosti, je potřeba jim dát jasnou dynamiku a cíl.

Lidové protesty se musí rozšířit z ulic na pracoviště a vyústit ve všeobecnou generální štávku tzv. velkou štávku. Na jejím úspěšném vedení a koordinaci se musí podílet většina pracovníků a pracovník prostřednictvím revolučně syndikalistické odborové organizace.

Velká štávka musí vyústit, v okamžité přebírání podniků pod správu zaměstnanců a znemožnění vstupu vlastníků. Tento krok by měli iniciovat členové a členky odborové organizace na každém pracovišti. Podnikové odbory a jejich členové okamžitě svolají shromáždění všech zaměstnanců, na které ohlásí společné převzetí podniku a vyhlásí výrobní samosprávu. Jakmile bude třeba (podle situace a naléhavosti) začít vyrábět pod svojí kontrolou. Vyslat delegáty do okolních podniků.

Odborová organizace musí svolat veřejná shromáždění ve všech obcích. Zde členové a členky odborů na všelidovém shromáždění navrhnou vyhlášení společenské samosprávy a převzetí správy obce pod přímou kontrolu jeho obyvatel. Po té ve městech a obcích lidé během shromáždění uzavřou radnice, pošlou radní domů a zbaví je všech funkcí a pravomocí, zabaví veškeré písemnosti a odstaví účty obce. Na radnici vyhlásí obecní samosprávu a svolají první obecní shromáždění všech obyvatel. A od té doby se budou obyvatelé scházet na obecních shromážděních a tím okamžikem přebírají definitivně kontrolu nad svojí obcí. Obyvatelé radnici mohou otevřít veřejnosti a může se stát koordinačním centrem, střediskem pro odborové svazy a pracovní rady zvolené na shromáždění. Zároveň může sloužit jako informační centrum, kde se budou lidé shromažďovat, aby získali aktuální informace a zprávy o dění v obci.

Zároveň odbory provedou odzbrojení místní posádky armády, policie a strážníků. Zabavená výzbroj bude zajištěna pověřenými členy a členkami odborů, aby byly pro případ potřeby přiděleny dobrovolným milicím a hlídkám. Jak s nimi bude naloženo s konečnou platností, rozhodne obecní shromáždění.

Důležitou úlohou v prvních dnech společenské změny bude, aby členové a členky odborů převzali a zajistili obchody a sklady, aby měli lidé kontrolu nad distribucí. A potraviny mohly být následně spravedlivě přerozdělovány všem obyvatelům. Vyslat delegáty do okolních obcí, a propojovat je do federací a koordinovat svůj postup. Stejně tak musí v krajských městech obsadit a rozpustit krajské úřady, v hlavním městě obsadit vládní budovy, ministerstva a parlament, všechny politiky propustit a převzít dokumentaci, odstavit účty. Obsadit banky, zajistit zlaté rezervy a odstavit účty vlastníků podniků, politiků, aby kapitál neodtekl a neztratil se v zahraničí. Protože v prvních chvílích, dokud země není soběstačná a nemá všechny odvětví průmyslu, bude potřebovat mít, čím zaplatit dovoz potřebných produktů...

Tak vzniká nový svět, nová budoucnost...

NÁŠ PROGRAM: ZA SVÁ PRÁVA DNES, ZÍTRA ZA SVĚT BEZ POLITIKŮ A ŠÉFŮ – ZA SPOLEČENSKOU SAMOSPRÁVU

Československé anarchistické sdružení (ČAS) si klade za cíl sdružovat místní skupiny v jednotlivých městech a jednotlivce na území bývalého Československa, kteří se hlásí k anarchistickým myšlenkám.

Přestože se o anarchismu šíří různé předsudky a nepravdy, jsme obyčejní lidé, kteří se rozhodli nerezignovat a chtějí vzít svoji budoucnost do vlastních rukou. Možná se potkáváme na ulici, ve frontách na úřadech práce, na pracovišti či ve škole. Tak jako většina lidí jsme chudí pracující, živnostníci, často bez práce, studenti a studentky, rodiče či důchodci a důchodkyně, co mají v současnosti stále hlouběji do kapsy. Spojuje nás vzájemná solidarita a touha měnit věci k lepšímu. Nečekáme, že nám pomohou politici či úředníci, moc dobře víme, že na nás kašlou a jednají proti našim zájmům, protože prosazují zájmy těch bohatých, vlastníků a akcionářů domácích a zahraničních firem. Věříme raději sami sobě a chceme prosazovat své zájmy a potřeby vlastními silami. Chceme bojovat za sebe, chceme bojovat spolu.

Chceme spojit sociální anarchisty a anarchistky v jedno silné a bojeschopné hnutí, protože sledujeme stejný cíl – dosažení anarchistické společnosti – společenské samosprávy – tj. anarchistického komunismu. Světa, kde všichni rozhodují bez politiků a šéfů o svém osudu a fungování společnosti a zajišťují si svoji práci důstojné životní podmínky. Usilujeme proto o vytvoření svobodné, bezstátní a beztrždní společnosti založené na územní a výrobní samosprávě, federalismu, rovnosti, solidaritě a sociální spravedlnosti. Společnosti, kterou budeme spravovat my samotní – obyčejní lidé – bez politiků a šéfů. Chceme rozhodovat sami o svých životech, nepotřebujeme k tomu zástupce, kteří nás pokaždé podvedou a nemají jakékoliv právo rozhodovat o nás bez nás, když to dovedeme nejlépe sami. Chceme svobodně pracovat a ne se nechat utlačovat šéfy a dostávat almužny na výplatních páskách. Vytvářet blahobyt pro všechny, za svoji práci si užívat bezstarostný a komfortní život, na který máme legitimní nárok. Uskutečnění anarchistické společnosti je náš dlouhodobý cíl, jsme si dobře vědomi, že to není krátká ani snadná cesta, přesto jsme na ni vykročili. Soukromý kapitalismus ani státní socialismus jsme si sami nevybrali, byl nám násilím vnucen a nestojíme o něj ani v nejmenším. Raději kráčíme vlastní cestou emancipace a sociální spravedlnosti pro každého z nás. Autoritářská politická hnutí se zdiskreditovala a selhala. Anarchismus se tak stává nejlepší alternativou pro obyčejné pracující lidi. Alternativou pro současný svět v krizi.

Našimi krátkodobými cíli jsou: sdružovat anarchisty a anarchistky v jedné organizaci. Vytvořit životaschopný komunikační kanál, který umožní vzájemně komunikovat, spolupracovat, podporovat se, participovat a pracovat na společných akcích, kampaních a projektech. Základním kamenem činnosti anarchistického hnutí dnes je popularizace anarchistických myšlenek mezi co nejširší veřejnost.

Našimi střednědobými cíli je budovat autentické hnutí zdola, které bude schopno prosazovat zlepšení našich životních a pracovních podmínek tady a teď s perspektivou společenské změny.

Chceme bojovat naše společné boje za lepší životní podmínky. Podporovat boje na pracovištích a stávky. Do odborového hnutí vnášet revoluční a bojovný duch. Společně bojovat v komunitních bojích ve svých sousedstvích, které na sebe mohou vzít různou podobu a cíle – od bezplatné hromadné dopravy, bezplatného stravování pro děti ve školách, ochranu městské zeleně či práv nájemníků bytů.

Reagovat na celospolečenské problémy. Postavit se asociálním krokům pravicových i levicových vlád. Účastnit se a organizovat protestní akce a kampaně. Prosazovat názor, že zastavit vládu dokáží lidé okamžitě pomocí masové přímé akce: demonstracemi a stávkami, nikoliv čekáním na další parlamentní volby. Podporovat a rozvíjet družstevnického hnutí jako alternativy na nenažranost obchodních řetězců a obchodníků. Na drahé potraviny a životní potřeby reagujeme budováním spotřebních a výrobních potravinových družstev. A zároveň budováním komunitních zahrad a dalších solidárních a svépomocných iniciativ.

Budování protiválečného hnutí a boj proti militarismu. Pranýřovat militarizaci společnosti a zvyšování výdajů na armádu, když chybí peníze na zdravotnictví, školství, vědu, důchody a sociální péči. Války je schopné zastavit jediné silné antimilitaristické a zároveň mezinárodní hnutí, které bude schopno zastavit válečné šílenství politických vůdců. Jedině my sami, na které mají být shazovány bomby a být odváděni do armády můžeme válku opravdu zastavit, pokud se jí postavíme kolektivně, společně a hromadně.

Rozvíjet internacionalismus, solidaritu a vzájemnou pomoc mezi sebou a na základě toho rozvíjet různé aktivity a kampaně nejen v sousedství, ale i na mezinárodní úrovni. Nejsme osamocení, máme bratry a sestry ve všech koutech světa, se kterými sdílíme společnou vizi na lepší svět pro nás všechny.

Anarchismus je reálnou a snadno proveditelnou alternativou pro obyčejné lidi. Historie nejednou ukázala, že anarchismus je životaschopný. Aby se stal skutečností, závisí na každém z nás, na našem rozhodnutí s tím něco udělat a přiložit ruku k dílu. Začneme snít nahlas, vlastními činy, i kdyby to měly být jen malé krůčky. Protože tyto krůčky, tento malý plamínek, se může prostřednictvím přispění každého z nás rozhořet v srdcích všech. Rozžehněme-li jednou tento oheň, můžeme změnit svět od základů třeba už i zítra! Členem nebo členkou Československého anarchistického sdružení – ČAS se může stát, každý a každá, kdo přijme anarchistické principy za své.

ANARCHISMUS OTÁZKY A ODPOVĚDI

Kdo jsou anarchisté?

Jsme obyčejní lidé, kteří se rozhodli nerezignovat a chtějí vzít svoji budoucnost do vlastních rukou. Možná se potkáváme na ulici, ve frontách na úřadech práce, na pracovišti či ve škole. Tak jako většina lidí jsme chudí pracující, živnostníci, často bez práce, studenti a studentky, rodiče či důchodci a důchodkyně.

Jakou má u nás anarchismus tradici?

Anarchismus má svůj vznik úzce spjatý s počátky dělnického hnutí. Také v Čechách se anarchistické hnutí zformovalo se zrodem dělnického hnutí, a byli to právě anarchističtí dělníci, kteří stáli v jeho prvních řadách a formovali ho od konce 70.let 19. století. Anarchismus má tak v našich zemích 150letou tradici.

Co chtějí anarchisté?

Anarchisté usilují o dosažení anarchistické společnosti – společenské samosprávy – tj. anarchistického komunismu. Světa, kde všichni rozhodují bez politiků a šéfů o svém osudu a fungování společnosti a zajišťují si svoji práci důstojné životní podmínky. Usilujeme proto o vytvoření svobodné, bezstátní a beztrždní společnosti založené na územní a výrobní samosprávě, federalismu, rovnosti, solidaritě a sociální spravedlnosti.

Jak chtějí dosáhnout změny?

Sdružováním lidí a vzdělávací činností - tj. budováním organizovaného hnutí pracujících zdola, které bude schopno nejen aktuálně řešit své problémy například lepší mzdové požadavky, ale do budoucna se stát silou, která uskuteční společenský převrat - sociální revoluci. Musíme si uvědomit, že bohatí se svých privilegií nevzdají dobrovolně, budeme si novou společnost muset prosadit silou!

Proč odmítáte parlamentní demokracii?

Zastupitelský vládní systém i s parlamenty je jen zástěrkou pro udržení společenského systému založeném na ekonomické nerovnosti - kapitalismu.

Cím je kapitalismus nespravedlivý?

Způsobuje sociální rozdělení společnosti, ve které 1% procento vlastní pohádkové bohatství a veškeré výrobní prostředky a nutný kapitál, zatímco většina oněch 99% společnosti je nuceno nabízet svůj čas, schopnosti a energii těm bohatým. Za práci vykonanou dostanou jen zlomek toho co svou činností vyprodukovali. Tak vznikají různé společenské třídy, společnost je třídně rozdělena a přináší sebou všechny dnešní neduhy, nespravedlnosti a problémy.

ANARCHISMUS OTÁZKY A ODPOVĚDI

Jak se anarchisté organizují?

Anarchismus není absence organizace, právě naopak, to co odmítáme je víra ve vůdce a hierarchii. Anarchisté nemají vůdce, předsedy, všichni členové mají stejná práva a povinnosti. Nikdo není nucen.

Proč nezaložíte polit. stranu?

Anarchisté chtějí vytvořit svět bez vládců a ovládaných, nechtějí být ovládaní, ale ani se stát novými pány a pastýři. Lepší svět nelze zbudovat špatnými prostředky tj. politikou a volbami.

Takže rezignujete na reformy?

Naopak, jen nevěříme v parlamentní akci a upřednostňujeme přímou akci např. stávku jako efektivnější cestu a rychlejší. Proč čekat na zlepšení na příští volby, když je můžeme vyřešit okamžitě kolektivní akcí?

Jak prosadíte svá práva, když ne parlamentem?

Prostřednictvím přímé akce - stávek, blokád, demonstrací či bojkotů - prostě nečekat, že to udělají politici, někdo jiný., protože jen my sami můžeme svoji činnost změnit životy k lepšímu a postavit se na obranu svých zájmů a práv.

Jak bude probíhat revoluce?

Bohatí a vládnoucí se svých práv nevzdají dobrovolně, klidně proti nám použijí násilí, aby si je udrželi, řeči o demokracii jsou jen pohádky pro malé děti, jen si zkuste demokracii v práci! Jsme námezdní otroci a svá práva a lepší společenský systém si budeme muset vynutit silou - společenským převratem tj. revolucí, která na sebe může vzít podobu generální stávky.

Cím nahradíte vládu?

Při takové generální stávce však nepůjde jen o zastavení práce - půjde o převzetí moci do vlastních rukou - odstavení centrální vlády od moci prostřednictvím vytvoření lidových samospráv (obcí) a převzetí podniků pod správu zaměstnanců. Obce a podniky se propojí do spolupracujícího organizmu - federace.

Jak budou spravovány obce?

Obce budou řízeny všemi jeho obyvateli na obecních shromážděních, už nebudou žádné politické strany a zastupitelé. V případě potřeby mohou být pro dané úkoly vybráni shromážděním kdykoli odvolatelní ukolovaní delegáti. Ti však plní jen mandát určený shromážděním, ne jako dnešní politici, kteří si dělají, co chtějí po svém zvolení.

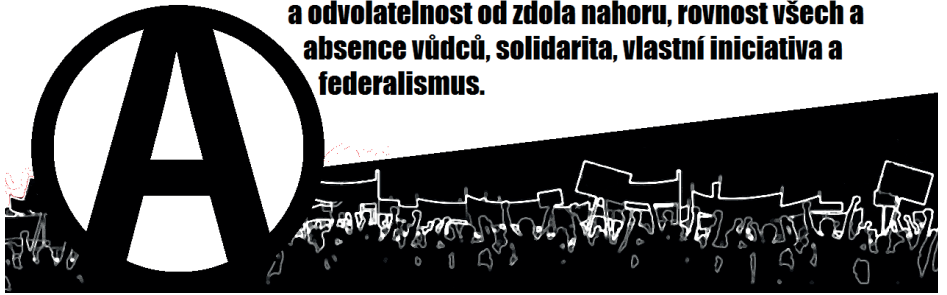
Jak budou řízeny podniky?

Naše zaměstnaní budou bez šéfů a manažerů, stejně jako u obcí bude o chodu podniku rozhodovat shromáždění zaměstnanců.

Jak bude plánována výroba?

Výroba, služby a spotřeba bude řízena přímo potřebami nás samotných jako výrobců a spotřebitelů. Vše bude zdarma.

Anarchismus pro nás znamená pořádek bez vlády. Našimi základními principy jsou svoboda, autentická samospráva, sebeorganizace, volitelnost a odvolatelnost od zdola nahoru, rovnost všech a absence vůdců, solidarita, vlastní iniciativa a federalismus.

POSPOLITÉ VLASTNICTVÍ SPOLEČNOSTI

Nejspravedlivější uspořádání lidské společnosti je takové, ve které je přírodní bohatství a výplody lidské činnosti v držení všech, celé společnosti, tak aby ho mohl každý jedinec volně užívat. Z tohoto principu vychází anarchismus.

Naopak je-li většina přírodního bohatství a lidské práce soustředěna výhradně jen do rukou několika privilegiovaných lidí, zatímco většině lidstva je upíráno zákonem soukromého vlastnictví, tvrdíme, že je nelegitimní, neoprávněné a neospravedlnitelné!

V takovém případě je soukromé vlastnictví krádež posvěcená zákonem, státem jen pro sobecké zájmy několika vyvolených. Mají na něj právo, nenabýlí jej poctivou prací? A mají právo udržovat v ekonomické závislosti a chudobě druhé?

Chceme-li nahradit soukromé vlastnictví společenským vlastnictvím, neznámá to v žádném případě, že nikdo nebude nic mít, nic vlastnit. Naopak se může vlastnictví každého jednotlivce mnohonásobit, protože bude mít každý volný přístup ke všemu co potřebuje, jak jsme psali dříve.

Je však potřeba odlišit soukromé vlastnictví jak ho známe dnes s osobním vlastnictvím. Ve společenské samosprávě bude sice nahrazeno soukromé vlastnictví vlastnictvím společenským, tím je myšleno, že podniky, výrobní prostředky a přírodní bohatství (půda, lesy, nerostné suroviny) přejdou do vlastnictví obce, tedy celé společnosti, každého z nás, abychom ho mohli volně užívat a zajistit si blahobyt.

Každý si ponechá jen to, co potřebuje pro osobní obživu a osobní užívání. Myšlena je tím zahrádka, kterou zvládne svoji vlastní prací obdělávat, řemeslnou dílnu, ve které provozuje živnost

bez toho, aby někoho námezdně zaměstnával a podobně. Stejně tak si každý ponechá vše co dosud užíval pro osobní potřebu: svůj dům či byt, rekreační chatu, a vše co má pro chod domácnosti a své koníčky. Ve společenské samosprávě se osobní vlastnictví každého spíše rozšíří, jak jsme již zmínili.

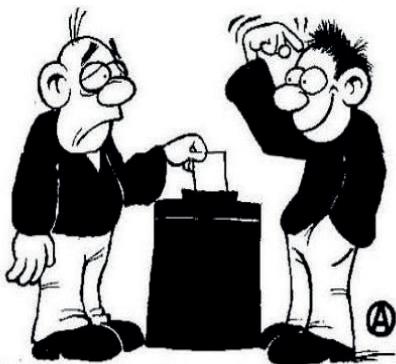
Naopak zespolečňštěny budou například prázdné domy, které sic mají soukromého vlastníka, ten je však z různých důvodů a často spekulací osobně nevyužívá, a ty budou obcí opraveny a dány k užívání, těm co ho potřebují, třeba mladým rodinám atd., které dnes musí žít v malých bytech s rodiči, jelikož nemají pro nízké mzdy a přemrštěné ceny nájmu potřebný kapitál, aby si ho mohli dovolit.

A co když si bude chtít někdo otevřít svoji živnost, například vlastní keramickou dílnu nebo holičství? Určitě to bude snažší a dostupnější než dnes za soukromého kapitalismu. Dnes mnohý podnikavý, pracovitý a nadaný člověk, si nemůže dovolit splnit sen a rozvinout svůj talent a nápaditost, protože mu chybí potřebný kapitál. Ve společenské samosprávě svůj záměr oznámí na obecním shromáždění a nebudou-li námitek, obec mu pomůže vše potřebné sehnat.

Jak již bylo řečeno, společenská samospráva je založena na společném vlastnictví přírodních zdrojů a výrobních prostředků, tak aby mohly sloužit všem bez rozdílu, aby nebyli nikomu upírány.

O vznik přírodního bohatství, vznik půdy a lesů, ložisk různých nerostných surovin se nepříčinil žádný člověk a ani nemohl, logiky věci tedy nemá jakékoliv právo jej nazvat svým soukromým vlastnictvím. Pokud má někomu patřit, tak pouze lidstvu jako celku.

A tak s ním musí být v budoucnu i nakládáno, s vědomím, že člověk není na této planetě sám a mají na ní stejný nárok i ostatní životní druhý, se kterými vytváříme složitý ekosystém.

MÍSTO STÁTU FEDERACI SAMOSPRAV

Centralismus a stát je v anarchistické společnosti - společenské samosprávě nahrazen něčím lepším a lidem prospěšnějším - federalismem a federací obcí a regionů. Takže možnost rozhodovat o chodu společnosti zůstává dole mezi všemi lidmi. Není potřeba zastupitelů a politiků jako v dosavadních krajských magistrátech nebo na národní úrovni v podobě parlamentu, senátu, ministerstev a vlády.

Jak zorganizovat společnost na regionální a národní úrovni, aby byla zachována moc v rukách lidí samotných? Použijeme dosavadní popsané principy načrtnuté v anarchistickém řízení obcí a rozšíříme je stejným způsobem na regiony i celé národní či územní celky. Není se třeba nijak omezovat národním měřítkem. A vlastně lze tímto způsobem obsáhnout celé lidstvo, propojit všechny kontinenty do jedné velké pospolitité Mezinárodní konfederace.

Stejně jak se jednotlivé městské části spojují rovnostářsky do větších měst, tak stejným způsobem se spojí tato okolní města a obce do federací obcí. Abychom byli konkrétní můžeme a nemusí takové federace obcí kopírovat geograficky vlastně současné okresy.

Tyto federace se utváří proto, co jsme již nastílnili, pro rozvoj spolupráce a zkoordinování hospodářství - produkce i konzumu produktů, služeb, technologií a infrastruktury. Práci na společných nadregionálních projektech, například výstavba rychlostní železniční sítě, sjednocení vysokoškolského vzdělávacího systému či propojení zdravotní péče, tvorbu specializovaných lékařských center, vědeckých a výzkumných pracovišť a podobně. Bude-li třeba i řešit společnou obranu atd.

NEVĚŘÍME POLITIKŮM!

Jako anarchisté a anarchistky na rozdíl od ostatních hnutí neusilujeme o dobytí politické moci, netoužíme po poslaneckých křeslech a vládních postech. Nechceme být vládcí, ale ani být ovládáni! Nevidíme řešení ve výměně jedněch vládců za druhé, je nám cizí vláda člověka nad člověkem.

Máme jinou představu o fungování harmonické lidské společnosti. Naše představa tkví v myšlence, že jediné lidé samotní jsou nejpovolnější rozhodovat o svých životech a chodu společnosti. Nepotřebujeme k tomu žádné vůdce, prostředníky ani politiky!

Řídíme se heslem „naše životy do našich rukou“, čeho docílit lidovou samosprávou, prostřednictvím samospráv v obcích, ale také samospráv na pracovištích, kde budou lidé rozhodovat přímo na shromážděních, místo toho, aby si vybírali nebo jim byli vnuceni vládcí nad jejich životy! Centrální vládu a státní instituce nahradí federace těchto samospráv. Nepotřebujeme politiky ani šéfy, to oni potřebují nás, aby mohli luxusně žít na úkor nás a z naší práce!

Přestože se neustále omílá mantra o demokracii a svobodě, realita našich každodenních životů je jinde. Zkuste si onu demokracii na pracovišti, ve kterém jsme jako prostí lidé, jen pouhými čísly, lidskými zdroji, námezdními otroky! Bublina demokracie rychle splaskne a zjistíte, že žijete v kapitalistickém světě, který ovládají šéfové a manažeři, a my coby pracující lidé do něj nemáme co mluvit, jen držet pusku a krok! Co je to pak za pochybnou výsadu zvolit si jednou za čtyři roky nové vládcy, kteří se řídí svým osobním prospěchem, a zájmy šéfů a nejbohatších? Tento svět je řízen penězi a těmi, co jich mají nadbytek, zbylých 99 % společnosti nemá reálnou šanci o ničem rozhodnout! Právě proto se nehodláme podílet na volbách, věřit v iluzi, že můžeme o něčem skutečně rozhodnout. Proto volíme aktivní bojkot voleb. Nečiníme tak proto, že bychom rezignovali, naopak chceme se rvát o lepší budoucnost, ale došli jsme k poznání, že reálnou změnu hlasování u voleb nikdy nepřinese! Neúčast u voleb je projevem zodpovědného jednání, protože jen nezodpovědní přenechávají svou budoucnost druhým. Nejsme malé děti, aby za nás rozhodoval někdo jiný!

Místo volby mezi větším a menším zlem zosobněné v některé z politických stran, které se nám před volbami podbízejí slibováním, že nebudou stejní jako ty předchozí politické strany, které vás v minulých volbách podvedly. Volíme raději cestu vlastní aktivity a přímé akce bez prostředníků. Cestu vlastní sebeorganizace a spoléhání se sama na sebe, na sílu sdružování se, kdy společně můžeme snadněji prosadit své požadavky a práva než jako jednotlivci. Místo prostředníků volíme cestu přímé akce! Nevěříme žádným politickým stranám,

moc dobře víme, že moc korumpuje a časem semele každého, i kdyby byly jeho původní záměry poctivé. Navíc každý politik se musí řídit tím, co mu diktují ti nejbohatší a šéfové, kteří třímají skutečnou moc, politici jsou jen jejich loutky! Stejně jako státní socialismus, tak ani soukromý kapitalismus nelze reformovat! Potřebujeme hlubokou společenskou změnu, sociální revoluci! Proto změnu nemohou žádné volby nikdy přinést, o kosmetické úpravy nestojíme!

Proč nevěříme žádnému politikovi a politické straně, ani těm, které se tváří jako alternativa, mají v programu líbívala slova o ekologii či antikapitalismu? Podívejme se na příklad posledních let v Řecku zmítaném stávkami a masovými demonstracemi proti neoliberalním reformám. Prostí a našťavani lidé uvěřili radikální levicové straně Syriza, která slibovala hory doly, jak se postaví za prosté lidi, a jejím reformám. Jen co zasedla do vládních křesel, obrátila o 180 stupňů! Nakonec i ona po dobu svého vládnutí prosazovala reformy na úkor lidí a potlačovala stávky a demonstrace!

Podobný příklad u nás můžeme najít u strany zelených, která přestože se před volbami tvářila levicově, nakonec zasedla v pravicové vládě a prosazovala antisociální reformy, které negativně postihly pracující lidi a další neprivilegované. Stalo se tak po „pravicovém“ puči uvnitř strany. Přestože se dnes strana zelených ohání levicovým programem a část členů dokonce antikapitalistickými prohlášeními, kdo nám zaručí, že to s nimi nedopadne podobně jako s jejich předchůdci, pokud vůbec kdy okusí kouzlo moci a výhod z toho plynoucích? Proto si neděláme žádné iluze o jakékoli staré či nové politické straně ani žádném politikovi!

Častým protiargumentem a již evergreenem našich oponentů z řad levice je tvrzení, že když nepůjdou pracující lidé k volbám a nevolíme levicové politiky, dostanou se k moci pravicoví politici nebo dokonce fašisté. Fašisty se straší hodně často bez reálných základů. Dalším argumentem je rčení: „Když nás za tři roky při volbách zvolíte jako levici do parlamentu, prosadíme změnu zákonů nebo zrušíme asociální reformy, inflaci či drahotu.“ To je sice hezké, ale pro nás jako anarchisty a anarchistky hodně málo a příliš pozdě! Copak běžný pracující může čekat tři roky do voleb, než nová levicová vláda (pokud vůbec vyhraje, sestaví vládu a jestli jí to kapitalisté dovolí) prosadí zlevnění potravin?! Proto jako anarchisté prosazujeme přímou akci – tedy přímou aktivitu tady a teď v podobě stávek a demonstrací, které donutí jakoukoliv vládu (i levicovou) prosadit naše zájmy okamžitě! Nečekejme, a prosadme změny tady a teď. Posilujeme důvěru v sama sebe – to je cesta k naší skutečné emancipaci a změně v náš prospěch a nikoli se nechat pacifikovat sliby někde v budoucnosti.

JAK ORGANIZOVAT SPOLEČENOST BEZ POLITIKŮ A ŠÉFŮ?

Základem společenské samosprávy, tedy anarchistické společnosti, kterou spravují lidé sami, bez toho aby potřebovali prostředníků - zástupců (politiků či nevolených úředníků) je obec, jakkoliv velká, ve které žijeme.

Obecní samospráva, zkráceně obec je spravována přímo lidmi. Děje se tak na principu přímé demokracie, kdy lid podle definice vládne sám a přímo, nikoli v druhém pádě, že za něj vládne někdo jiný, komu propůjčuje možnost rozhodovat na určité vymezené období a kdy volitel nemá jakoukoliv možnost zvoleného zástupce odvolat nebo mu určovat, jak má během svého volebního období jednat a prosazovat jeho vůli. V zastupitelském (parlamentním) systému zvolený zástupce v tom případě radní či městský zastupitel si po svém zvolení dělá a rozhodujeme jak chce, zcela podle své libovůle bez ohledu na přání a vůli lidí, kteří ho zvolili a dost často i proti jejich zájmu.

Tak to dnes funguje a běžný obyvatel obce nemá žádné páky, aby s tím mohl cokoli dělat a reálně změnit. To vede ke korupci lidí, kteří mají moc rozhodovat ve svých rukách a na druhé straně k apatii a nezájmu většiny obyvatel o dění na komunálním (společenském) životě. Čemu se není co divit. Nemuselo by tomu ovšem tak být! Obec a nejen ty dokáží lidé spravovat mnohem lépe sami. Stačí k tomu vytvořit jen vhodné podmínky, změnit organizační podobu. To nám umožňuje právě společenská samospráva.

V první řadě je třeba zdůraznit, že v obecní samosprávě není v budoucí společnosti místo pro politické strany a hnutí, protože život obce už z logiky věci nespočívá na politickém světovém názoru a stranickosti. Obecní samospráva řeší a musí řešit chod obce - zajištění veřejných a komunálních služeb, bydlení, vzdělání a potřebné infrastruktury. V budoucnu pak i distribuci životních potřeb a služeb.

Jak již bylo řečeno, na chodu obce se podílí všichni její obyvatelé, kteří mají zájem, účast přirozeně není povinností a je zcela dobrovolná. Přesto lze očekávat, že se bude těšit hojně účastí, jelikož zde bude mít každý člověk konečně reálnou možnost podílet se na jejím chodu a podobě. Jistě bude namítáno, jak by o chodu obce či města mohli rozhodovat všichni? Na to odpovíme: A kdo jiný než my všichni? Organizační a technické možnosti existují, je to jen otázka politického rozhodnutí reorganizovat fungování stávající společnosti. Obrátit ji vzhůru nohama, aby rozhodování vycházelo zdola od lidí směrem nahoru, bude-li třeba.

Druhou nejčastější námitkou bude, že se lidé tímto způsobem nedomluví, že se nenechají všeobecná shoda a tím se rozhodovací proces zablokuje. Naopak dnes jen stěží můžeme na radnicích a v obecních zastupitelstvech pozorovat shodu, a není divu, zde se hraje špinavá politika a boj o to urvat sobě do kapsy, „přítelíčkům“ a své politické partaji co nejvíce moci a z toho plynoucích finančních profitů a dobrých bidel.

Naopak ve společenské samosprávě není místa pro mocenské pozice a z toho plynoucích výhod a zisků do vlastní kapsy, a tedy důvodů k politikářením a nesmyslnému hašteření. V obci řízené přímo lidmi ze sousedství a pro blaho celé obce jako celku, jelikož když obec prospívá, prospívá to i mně samotnému, je proto z logiky věci o to větší snaha dosáhnout shody, dorozumění a souladu.

Argumenty proti společnosti spravované přímo lidmi mají svůj původ od lidí, kterým současný stav samozřejmě vyhovuje, protože opodstatňuje a ospravedlňuje možnost uzurpovat si moc rozhodovat nad životy druhých. Také se všichni ti politikáři rádi staví do role odborníků, specialistů, přesvědčující nás o své nepostradatelnosti. Z jejich vlastní lži a nadutosti se však usvědčují sami svým amatérským a neschopným rozhodováním a jednáním. Stačí se jen rozhlédnout kolem sebe. Prostí lidé si mohou spravovat své záležitosti úplně sami, budou k tomu přistupovat mnohem zodpovědněji, jelikož to budou oni sami, kdo pocítí důsledky svých špatných rozhodnutí, co se dnes v případě politiků děje jen hodně zřídka. Však se stačí ohlédnout na různé kauzy a zpronevěry veřejných financí, privatizaci či veřejné zakázky.

Jak a kde tedy bude probíhat správa nad danou obcí? Základním prostředkem je obecní shromáždění - setkání všech obyvatel obce na určitém místě. Může jim být přímo náměstí či návěs za přívětivého počasí. V chladnějším počasí u menších obcí kulturní zařízení, a u větších obcí pak lze využít současné sportovní haly či městská divadla a podobně. Toto řešení může být dočasné a podle potřeby si obec může vystavět lépe vyhovující a reprezentativnější prostory, třeba kongresová centra. V době rozvíjející se internetové komunikace se pak nabízí možnost pořádání obecních shromáždění z pohodlí domova prostřednictvím k tomu vytvořených on-line konferencí a podobně.

Již při prvním obecním shromáždění, svolaném kupříkladu plakáty, oznámením v novinách, TV nebo rozhlasem, si společně stanoví periodicitu těchto setkání, určit ze svého středu pracovní skupinu, která si vezme na starost svolání dalších, případně bude-li chuť může tato funkce rotovat a při každém shromáždění zvolit novou pracovní skupinu k tomu určenou. Na začátku shromáždění svolavatelská pracovní skupina navrhne shromáždění zvolení moderátorů a zapisovatelů a sama složí funkci. Úlohou moderátorů či moderátorek je vysvětlit shromáždění pravidla diskuse, podávání návrhů a hlasování. Moderátoři řídí debaty na jednotlivá projednávaná témata a návrhy.

Po volbě moderátorů a zapisovatelů, je na řadě sestavení agendy, tedy programu obecního shromáždění. Navrhnout bod do programu, může každý účastník a účastnice shromáždění, dále pak členové a členky pracovních rad obce a hosté ze sousedních obcí nebo delegáti a delegátky výrobních samospráv.

Je-li debata ukončena a nikdo další se nehlásí, dá se hlasovat. Před hlasováním se shromáždění usnese na způsobu hlasování a vyhlášení výsledků. V podstatě jsou dvě možnosti: schválení konsensem (všeobecným souhlasem) a nebo většinovým rozhodnutím (obvykle 3/4). Není-li účast na shromáždění přesvědčivá, je možné rozhodnutí případně potvrdit referendem.

Přijmout rozhodnutí pochopitelně nestačí k tomu, aby se uskutečnilo. Je potřeba stanovit, kdo bude zodpovědný nad jejím vykonáním, provedením. Týká-li se všech, je její realizace jasná. Stejně tak jestli je jejím provedením určen některý z podniků či kolektivů nacházejících se v rámci obce. Vyžaduje-li si přijaté rozhodnutí větší koordinaci může být na shromáždění navrženo vytvoření k tomuto účelu potřebné pracovní skupiny či koordinačního komitétu samosprávy.

Osoby do pracovních skupin či koordinačního komitétu mohou být navrženy účastníky shromáždění nebo se k tomu přihlásí sami. Potvrzeny jsou rozhodnutím shromáždění. Shromáždění je může také kdykoli odvolat, nejsou-li obyvatelé spokojeni s jeho činností nebo pokud jednal v rozporu s usnesením obecního shromáždění.

Takovéto pracovní skupiny či komitéty se v rámci obce mohou utvářet jako dočasné, pro splnění konkrétního zadaného úkolu - kupříkladu výstavba nového koupaliště. Po jejím splnění její působení končí vyřízením úkolu.

U dlouhodobějších projektů a v případě zajištění chodu komunálních služeb - například nemocnice, školy, kulturní zařízení, úklid obce či bytová politika je možné zřizovat koordinační komitéty tj. obecní rady.

ZAMĚŠTNÁNÍ V RUKOU ZAMĚŠTNANCŮ

Není možné mít možnost spravovat své obce na principu přímé demokracie, a pak ráno vstát a jít do práce, kde rozhoduje vlastník či šéf, kde nemáme jakoukoli možnost rozhodovat o chodu svého zaměstnání a rozhodovat o rozdělení bohatství vzniklého naší prací. Proto anarchisté chtějí, aby pracující lidé sami spravovala svá zaměstnání pomocí výrobních samospráv.

Co je myšleno výrobní samosprávou? Jedná se o to, že veškeré podniky budou pod správou těch, kteří v nich pracují. Budou pod plnou kontrolou zaměstnanců, že zde už nebude šéfů ani manažerů, vztahu podřízených a nadřízených, všichni si budou rovni.

Že to není možné, aby byla zaměstnání řízena samotnými zaměstnanci? Již dnes fungují mnohé podniky bez šéfů pod správou pracujících například v Argentině, například samosprávná Keramička Zanon.

A jak by tedy fungují výrobní samosprávy? Úplně stejným způsobem jako obecní samosprávy. Každý podnik, ať již vyrábějící určité produkty, pěstující plodiny či zajišťující nějakou službu, bude pod správou lidí, kteří v ní pracují. Samozřejmě může si každý založit případně svoji vlastní živnost či dílnu a pracovat v ní sám, případně se s dalšími samostatně činnými spojit do volných cechů nebo sdružení. Podmínkou však bude, aby byl zrušen námezdní systém. Nikdo nebude v podřízeném vztahu zaměstnavatele a zaměstnance.

Ve výrobní samosprávě je každý rovnocenným spolupracovníkem se všemi právy i povinnostmi. Podnik ať už jakkoli velký je řízen všemi zaměstnanci bez rozdílu, nezáleží jestli zastává post inženýra, dělníka či úklidové služby, všichni jsou důležití, aby podnik dobře fungoval.

Rozhoduje se na podnikovém shromáždění. Rozhodovacím orgánem, který nahradil vedení firmy dřívějšíka, je nyní podnikové shromáždění. Toho se účastní všichni pracovníci, dobrovolně, pokud mají zájem, nikdo není nucen.

Podniková shromáždění se konají podle vzájemné domluvy, postačí jednou měsíčně. Na tomto se hodnotí práce podniku za uplynulý měsíc, naplňuje práce na měsíc příští, a řeší veškerá agenda týkající se daného závodu. Také zde se zvolí moderátor či moderátoři, zapisovatel. Moderátor řídí průběh zasedání, vyvolává přihlášené do diskuse a postupuje podle agendy (programu), které body navrhnou shromáždění zaměstnanci. Každý má možnost navrhnout bod dle své libovůle.

Na podnikovém shromáždění jsou pověřenými kolegy předneseny statistiky a výsledky produkce, objednávky a zakázek. Na základě kterých se plánuje činnost pro další měsíc či kvartál. Rozděluje se práce a její rozvržení.

Jednou za rok či půlrok se konají výroční podnikové shromáždění tzv. valné hromady, na kterých se hodnotí celoroční fungování a diskutuje nad dalším rozvojem podniku. Na podnikovém shromáždění se kromě již zmíněného také volí případní úkolování delegátů, kteří případně vytváří pracovní skupiny s prověřenou agendou. Může se tak například zvolit administrativní pracovní skupina, která po dobu pověřeného mandátu vyřizuje administrativu podniku za všechny zaměstnance.

JAK SE PŘIDAT K ANARCHISTŮM?

Souhlasíš s našimi názory?

Již delší dobu se zajímáš a anarchistické myšlenky, nebo si třeba nyní po přečtení našich novin, došel k závěru, že se ztotožňuješ s anarchismem? Tak to nás těší. Doporučujeme se dále informovat a vzdělávat, a nebát se zeptat na věci, které ti nejsou jasné třeba našich členů a členek. Sleduj náš web a naše sociální sítě. Napiš si o naše materiály.

Jak chcete bojovat za svá práva?

V první řadě se snažíme budovat silné anarchistické hnutí, kterého cílem je rozšířit naše myšlenky mezi co nejvíce lidí, aby byly naše myšlenky uskutečnitelné a lidé neopakovali chyby minulosti jako například v roce 1989. Za svá práva se pak můžeme organizovat jako zaměstnanci v odborech a zakládat výrobní družstva, jako spotřebitelé zakládat potravinová družstva, v místě bydliště sousedská shromáždění a být aktivní lidových hnutích za konkrétní požadavky a dávat jim anarchistický ráz.

Co mám udělat, abych se sta(a) členem/kou ČAS?

Napiš nám na náš email cas_kontakt@rise-up.net nebo zprávu přes naše sociální sítě. Co napsat? Na úvod stačí pár řádků, co děláš za práci, odkud si a jak si se o nás dozvěděš. Vyměníme si pár řádků, zodpovíme tvé dotazy a domluvíme si schůzku, abychom se poznali osobně. Za člena či členku budeš přijat na nejbližší členské schůzce nejbližší místní skupiny ČAS. Nemusíš se bát, nečekají tě žádné byrokratické formality. Přijat budeš hlasováním přítomného členstva, nic na tom není.

TEST: JSEM ANARCHIST(K)OU?

- 1) Myslíš si, že by si za svou práci měl(a) dostat 100% hodnoty své práce?
- 2) Jsi podle tebe schopen řídit chod svého zaměstnání a rozvrhnout si práci?
- 3) Mají mít všichni lidé skutečně stejná práva a možnosti, být si rovni?
- 4) Nemáš rád(a) vládu a nevidíš mezi nimi rozdíl?
- 5) Nevěříš politikům a politickým stranám?
- 5) Zastáváš názor, že by si dokázal(a) o chodu země rozhodovat lépe než politici?
- 6) Nebyl by lepší systém, kde jsou plody kolektivní práce rozděleny spravedlivě celé společnosti než několika kapitalistům?
- 7) Myslíš si, že aby jsi se měl(a) lépe, musíš se o to zasloužit vlastní činností?
- 8) Nevěříš vůdcům ani spasitelům, ale sám(a) sobě?

Odpověď(a) si kladně na položené otázky? Gratulujeme! Pak vítěj mezi anarchisty a anarchistkami a přidej se za člena či členku Československého anarchistického sdružení.

**PŘEDPLAŤ SI
DALŠÍ ČÍSLA**

SLEDUJTE NAŠE PRAVIDELNĚ AKTUALIZOVANÉ INTERNETOVÉ STRÁNKY

WWW.ANARCHISTE.ORG